

Utrikesdepartementet

Utrikeshandelsministern och ministern med ansvar
för nordiska frågor

Kimmo Sasi

Ordförande i Gränshinderrådet

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsministern

Bäste Kimmo,

Tack för ditt brev och för din och övriga Gränshinderrådets medverkan och diskussion vid det senaste MR-SAM-mötet om Gränshinderrådets viktiga arbete under det gångna året och tankarna kring arbetet framåt.

Vi kan gemensamt konstatera att det nordiska samarbetet har ställts inför påfrestningar under coronakrisen. Restriktioner som införts för att minska smittspridningen har haft konsekvenser för våra medborgare och företag, inte minst i våra gränsregioner. Sedan pandemins start har vi och flera andra ministrar i regeringen arbetat aktivt för att finna pragmatiska lösningar på olika problem som uppstått. Det ska vara enkelt att leva och verka i våra gränsregioner och ta sig över gränserna inom Norden.

I ditt brev tar du upp två konkreta gränshinder. Vad gäller det första – ***Personer som bor i Sverige och har varit tillåtna från sina jobb i Norge eller Finland har problem att få inkomstrelaterad ersättning*** – hänvisas även till brev från Gränshinderrådet till Arbetsmarknadsdepartementet och vi vill här ge ett samlat svar.

Det är angeläget att personer som utnyttjar den fria rörligheten inom EU/EES, t.ex. genom att arbeta i en annan medlemsstat än där man är bosatt, också bibehåller sin sociala trygghet när han eller hon rör sig mellan länderna i enlighet med vad som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. I förhållande till våra nordiska grannländer är det dessutom viktigt att slå vakt om den gemensamma nordiska arbetsmarknad som funnits sedan 1954.

Den situation som beskrivs för s.k. gränsgångare som blir permitterade är bekymmersam. De nationella krisåtgärder som vidtagits, i form av exempelvis nationella permitteringsregler är dock anpassade till de nationella arbetsmarknaderna. I Sverige har exempelvis permitterade arbetstagare i de flesta fall rätt att bibehålla lön och anställningsförmåner under permitteringen. Detta är bakgrunden till att svenska arbetslöshetsförmåner inte medges under permittering.

Den svenska regeringen har vidtagit kraftfulla åtgärder för att mildra konsekvenserna av pandemin och flera åtgärder har förlängts 2022 ut. Som framhålls i brevet till Arbetsdepartementet har regeringen vidtagit ett flertal åtgärder för att skydda arbetstagare under pandemin. Utöver dessa pågår också ett arbete med att reformera den svenska arbetslöshetsförsäkringen så att fler ska kunna omfattas. I juni 2020 överlämnades betänkandet Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen. Betänkandet har remitterats och bereds inom Regeringskansliet. Det är viktigt att vi har en modern arbetslöshetsförsäkring som ger trygghet och möjliggör omställning. Regeringen värnar den nordiska integrationen men har under pandemin inte haft möjlighet att se över den fråga som Gränshinderrådet uppmärksammar. Vi noterar frågan och fortsätter att noga följa situationen på arbetsmarknaden.

Inom EU pågår sedan 2016 förhandlingar om ändringar av de nuvarande bestämmelserna i förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Det unionsrättsliga åtagandet är således inte harmonisering utan samordning, av flera olika trygghetsförmåner. Det är tydligt att det är utmanande att hitta gemensamma lösningar. Förhandlingarna fortsätter hösten 2021 under ledning av det slovenska ordförandeskapet. En utestående fråga berör i vilket land en enskild ska vara försäkrad för arbetslöshetsförmåner. Enligt nuvarande regler är exempelvis en helt arbetslös s.k. gränsgångare försäkrad i bosättningslandet, men den skulle framgent istället kunna vara försäkrad i arbetslandet efter en viss kvalifikationsperiod.

När det gäller frågan om handläggningstid för **SINK-beslut för gränsgångare**, så har Skatteverket uppmärksammat på situationen. Skatteverket har därför sedan hösten 2020 öppnat för att ansöka om SINK genom verkets e-tjänst. Utvecklingsarbete pågår också för att stora arbetsgivare ska kunna använda öppna APIer (Application Programming

Interface) för att ansöka om SINK när man har många anställda. Detta kommer förhoppningsvis att leda till kortare handläggningstider. Något som vi vet varit efterfrågat av personer som omfattas av gränsgångaravtalet.

Vi vill avslutningsvis tacka för det fina arbetet du och kollegorna i gränshinderrådet genomför. Det är av stor betydelse att regeringen uppmärksammas på sådana hinder som ni lyfter i brevet. Regeringen sätter stort värde på gränshinderrådets insatser.

Vänliga hälsningar

Anna Hallberg

Eva Nordmark

Cc Sven-Erik Bucht

Sandra Forsén, Gränshinderrådets sekretariat